

§ 185

Dnr KS 2018/100.04

Budget 2019-2021 Årjängs kommun

Vid valår skall nytt kommunfullmäktige besluta om budget.

Underlag till beslutet är den budget som kommunfullmäktige tagit beslut om 180618 kompletterad med kommunfullmäktiges beslut avseende investeringsbudget från juni fram till och med september. Beslut om tilläggsanslag för VA-Huken minskar kommunens budgeterade resultat med -0,2 mnkr varje år under budgetperioden.

Utifrån beslut om skatteväxling med 48 öre revideras skattesatsen från 22:45 till 21:97.

I Kultur och fritidsnämndens förslag till nämndmål finns det med ett mål om friska medarbetare med målindikatorn att minska sjuktalet från 3,17 % till 3,00 %. Målet var inte med i kommunfullmäktiges underlag för beslut 180618. Målet finns nu med i Budget 2019-2021 daterad 181010.

Utifrån den tidsplan som kommunfullmäktige tagit beslut om avseende budget har samtliga nämnder beslutat om detaljbudget avseende driftsbudget.

Beslutsunderlag

kommunstyrelsens arbetsutskott 2018-10-31 § 171

Verksamhetschef ekonomi och kommunchefens tjänsteskrivelse 2018-10-30

Verksamhetschef ekonomi och kommunchefens tjänsteskrivelse 2018-10-10

Budget 2019-2021 enligt KF 180618

Budget 2019-2021 dat.181010

Beslut om framtida organisering och finansiering av kollektivtrafiken i Värmland och genomförande av skatteväxling 180326

Beslut 2018/232.30 Asfaltering av infart till Smolmarks skola

Beslut 2018/4.01 Omdisponering av medel för asfaltering 2018

Beslut 2018/5.01 Inventering av kommunala lekplatser

Beslut 2018/5.01 Igångsättningsbeslut för renovering låg- och mellanstadieskolorna i Årjäng och Töcksfors

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Driftsplan 2019 fastställs till:

- Bygg och miljönämnden 5 088 tkr
- Kommunstyrelsen 108 228 tkr
- Kultur och fritidsnämnden 16 819 tkr
- Barn och utbildningsnämnden 239 087 tkr
- Stöd och omsorgsnämnden 201 880 tkr
- Justering finans drift 17 200 tkr

- Centralt utrymme lönesatsning 1 064 tkr
- Avgår internredovisning 43 974 tkr
- Avskrivningskostnad 37 000 tkr

Verksamhetens nettokostnader 582 392 tkr

2. Skattesatsen för 2019 fastställs till 21,97 kr.
3. Låneramen för 2019 fastställs till 254 mnkr, vilket innebär en ökning med 63 mnkr i jämförelse med 2018.
4. Investeringsbudget för år 2019 fastställs totalt till 106 870 tkr.
5. Årets resultat för 2019 budgeteras till 6 898 tkr.
6. Det finansiella målet för 2019 fastställs till;
 - resultatnivå 1,2 % av summa skatter och statsbidrag.
7. Nämndmål samt målindikatorer daterade 2017-05-23 med komplettering avseende kultur och fritidsnämndens mål 2018-10-31, antas.

Flerårsplan 2020-2021 fastställs till:

1. Flerårsplan för drift 2020-2021 fastställs till:

	2020 (tkr)	2021 (tkr)
Bygg och miljönämnden	5 022	4 980
Kommunstyrelsen	106 587	105 388
Kultur och fritidsnämnden	16 605	16 472
Barn och utbildningsnämnden	235 888	233 417
Stöd och omsorgsnämnden	198 994	195 612
- Justering finans drift	17 200	24 400
- Ökning ram	16 396	33 408
Avgår internredovisning	- 43 974	- 43 974
Avskrivningskostnad	38 300	42 100
Verksamh. nettokostnader	591 018	611 803

Forts.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

§ 185 forts.

2. Låneramen för 2020 fastställs till 312 mnkr vilket innebär en ökning med 58 mnkr i jämförelse med 2019.
3. Låneramen för 2021 fastställs till 276 mnkr vilket innebär en minskning med 36 mnkr i jämförelse med 2020.
4. Årets resultat för 2020 budgeteras till 8 122 tkr.
5. Årets resultat för 2021 budgeteras till 3 330 tkr.
6. De finansiella målen för 2020 och 2021 fastställs till;
 - resultatnivå 1,3 % av summa skatter och statsbidrag för 2020 och 0,5 % av summa skatter och statsbidrag för 2021.
 - investeringar ska vara självfinansierade för år 2021.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

§ 171

Dnr KS 2018/100.04

Budget 2019-2021 Årjängs kommun

Vid valår skall nytt kommunfullmäktige besluta om budget.

Underlag till beslutet är den budget som kommunfullmäktige tagit beslut om 180618 kompletterad med kommunfullmäktiges beslut avseende investeringsbudget från juni fram till och med september. Beslut om tilläggsanslag för VA-Huken minskar kommunens budgeterade resultat med -0,2 mnkr varje år under budgetperioden.

Utifrån beslut om skatteväxling med 48 öre revideras skattesatsen från 22:45 till 21:97.

I Kultur och fritidsnämndens förslag till nämndmål finns det med ett mål om friska medarbetare med målindikatorn att minska sjuktalet från 3,17 % till 3,00 %. Målet var inte med i kommunfullmäktiges underlag för beslut 180618. Målet finns nu med i Budget 2019-2021 daterad 181010.

Utifrån den tidsplan som kommunfullmäktige tagit beslut om avseende budget har samtliga nämnder beslutat om detaljbudget avseende driftsbudget.

Beslutsunderlag

Verksamhetschef ekonomi och kommunchefens tjänsteskrivelse 2018-10-30

Verksamhetschef ekonomi och kommunchefens tjänsteskrivelse 2018-10-10

Budget 2019-2021 enlig KF 180618

Budget 2019-2021 dat.181010

Beslut om framtida organisering och finansiering av kollektivtrafiken i

Värmland och genomförande av skatteväxling 180326

Beslut 2018/232.30 Asfaltering av infart till Smolmarks skola

Beslut 2018/4.01 Omdisponering av medel för asfaltering 2018

Beslut 2018/5.01 Inventering av kommunala lekplatser

Beslut 2018/5.01 Igångsättningsbeslut för renovering låg- och mellanstadieskolorna i Årjäng och Töcksfors

Forts.

§ 171 forts.

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Skattesats för 2019 fastställs till 21:97
2. Nämndmål med målindikatorer för Kultur och fritidsnämnden kompletteras med: Friska medarbetare (mål) Minska sjuktalet från 3,17 % till 3,00 % (målindikator).
3. Reviderad budget utifrån de av kommunfullmäktige fattade besluten avseende investeringsbudget godkänns.
4. Barn- och utbildningsnämndens driftsbudget för 2019 utökas med 120 tkr med anledning av förändrad drift av mediecenter.
5. Kommunstyrelsens driftsbudget för 2019 minskas med 120 tkr inom verksamhet 1304, medlemsavgifter.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Budget 2019

181101

Kommunfullmäktige (KF)

Innehållsförteckning

1	Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	3
2	Förvaltningsberättelse	5
	2.1 Finansiell analys	5
	2.2 God ekonomisk hushållning.....	9
	2.3 Målstyrning	11
3	Driftplan 2019-2021.....	16
4	Resultatplan 2019-2021	18
5	Kassaflödesanalys 2019-2021	19
6	Investeringsbudget 2019-2021	21

1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

En trygg kommun för både gammal och ung!

Majoritetspartierna presenterar med glädje en budget med satsningar på både våra barn och våra äldre. Den största satsningen är 168 miljoner till renovering av skolorna i Töcksfors och Årjängs tätorter samt byggnation av en ny förskola.

Skolrenoveringarna inleds redan i höst och slutförs 2020. Men utöver satsningarna på nya lokaler tillförs Barn- och utbildningsnämnden medel för att undvika kö i barnomsorgen och ytterligare medel till särskilt stöd från regeringens satsning på socialt utsatta kommuner.

Kommunstyrelsen förstärks för att bibehålla fokus på säkerhetsfrågor och för att även framöver kunna ge nämnderna ett adekvat stöd kring ekonomin. Årjängs kommun är en av Värmlands mest framgångsrika kommuner och den ekonomiska kontrollen är en av framgångsfaktorerna. Utöver detta tilldelas även kommunstyrelsen medel från satsningen på socialt utsatta kommuner för en total omstrukturering av vårt arbetsmarknadsarbete i syfte att få fler människor i arbete och att undvika en ökning av försörjningsstöd.

Inom Stöd och omsorgsnämndens område görs två förstärkningar. Majoritetens har under mandatperioden ökat bemanningen inom hemtjänsten och nu tillförs medel för att permanenta den satsningen. Dessutom tillförs medel för att behålla demensverksamheten.

För att möjliggöra dessa satsningar samtidigt som skattetillväxten avtar har majoritetspartierna valt att lägga sig på en något lägre resultatnivå än tidigare år. Rensat från jämförelsestörande poster ligger resultatet för treårsperioden på drygt 1,6 % av skatter och statsbidrag. Detta möjliggörs av de mycket goda år som vi haft med resultat långt över 2 %. Vi har också samlat närmare 70 miljoner i resultatutjämningsreserven som en buffert vilket gör att Årjängs kommun står väl rustat inför framtiden.

De framtida intäkterna för kommunen är svårberäknande. Dels har vi fler riktade statsbidrag än någonsin. Dessutom kan utgången av höstens val påverka intäkterna. Utöver detta utreds ett nytt utjämningsystem där Årjäng så som förslaget ligger skulle bli en av de stora vinnarna. Till detta kommer satsningen på socialt utsatta kommuner som ännu inte fördelats. I detta läge väljer majoritetspartierna att inta en något avvaktande hållning då vi ser det som direkt skadligt att kraftigt skära i viktiga verksamheter för att något år senare gasa igen.

Årjängs kommun har under många år varit en framgångsrik kommun både sett till verksamhet och till ekonomi. Med dessa satsningar fortsätter vi på den inslagna vägen!

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Finansiell analys

Arjängs kommun budgeterar ett resultat för 2019 på 6,9 mnkr.

Relateras kommunens budgeterade resultat till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning beräknas kommunens resultat att hamna på 1,2 %.

Resultaten under 2020 och 2021 budgeteras till 1,3 % samt 0,5 %.

Arjängs kommuns investeringsvolym beräknas under 2019 uppgå till 106,9 mnkr inkluderat skolinvestering.

Totalt under perioden mellan 2019 till 2021 beräknas kommunen investera för 227,1 mnkr. Volymen är större under periodens två första år då skolinvesteringen förväntas genomföras.

Kommunen kommer med dessa investeringsnivåer inkluderat skolinvesteringen att öka låneskulden med 85 mnkr under treårs-perioden.

Det betyder att investeringarna inte förväntas kunna finansieras av årens skatte- och statsbidragsintäkter.

Kommunens långsiktiga betalningsberedskap (soliditet) beräknas under perioden att försämrans från dagens nivå, från 57 % till 52 %.

2.1.1 Resultat

Skatteintäkter och nettokostnadsutveckling

Budget	2019	2020	2021
Skatteintäktsutveckling (%) exkl skatteväxling	1,8	1,9	2,5
Nettokostnadsutveckling (%) exkl skatteväxling	2,5	1,5	3,5

Kommunens skatteintäkter inklusive kommunalekonomisk utjämning beräknas öka under den kommande treårs-perioden med sammantaget 6,2 %. Det är lägre än under föregående treårsperiod.

Kommunen budgeterar i utgångspunkten en oförändrad skattesats med 22,45 % under perioden.

Det har tagits beslut om skatteväxling med -48 öre vilket sänker den kommunala skattesatsen med 48 öre och ökar landstingsskatten med 48 öre. Kommunens skattesats blir därmed 21:97.

Kommunens nettokostnader beräknas öka med 7,5 % under perioden.

Förväntade pris- och löneutveckling och demografiska behov är det som tillsammans med stora investeringsbehov bidrar till kostnadsutvecklingen.

Årets resultat

Budget	2019	2020	2021
Årets resultat (mnkr)	6,9	8,1	3,3
Årets resultat/skatteintäkter samt generella statsbidrag (%)	1,2	1,3	0,5

Relateras kommunens resultat till skatteintäkter och generella statsbidrag beräknas kommunen under 2019 redovisa ett resultat på 1,2 %.

Jämfört med utfall för 2017 är det en försämring med 4,7 procentenheter och jämfört med prognos för 2018 är det en försämring med 0,6 procentenheter.

Under år 2020 budgeteras ett resultat i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag på 1,3 % och för år 2021 med 0,5 %.

Orsaken till den försämrade resultatnivån för 2021 är kostnad för nedskrivning av skolfastigheter med 5,7 mkr.

2.1.2 Balanskrav

Balanskravet är ett lagstadgat krav som kommunen måste uppfylla enligt kommunallagen. Det utgör en undre gräns för vilket resultat som är tillåtet att budgetera och redovisa.

Balanskravet innebär i korthet att kommuner ska besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna.

Om resultatet ändå när året följs upp blir negativt är huvudprincipen att underskottet ska återställas med motsvarande överskott inom tre år. Alternativ som kan användas under denna budgetperiod är istället att disponera från kommunens resultatutjämningsreserv.

Kommunen redovisar ett budgeterat resultat under 2019 på 6,9 mnkr.

Under 2020 beräknas resultatet till 8,1 mnkr för att därefter sjunka till 3,3 mnkr år 2021.

Inga realisationsvinster eller andra poster som påverkar "årets resultat efter balanskravsutredningen" har budgeterats för perioden.

Sedan 2013 är det möjligt för kommuner att tillämpa resultatutjämningsreserv (RUR) och under vissa förutsättningar föra medel mellan olika år.

Tanken är att överskott ska kunna reserveras i RUR under finansiellt sett starka år för att sedan användas för att täcka underskott under finansiellt sett svagare år.

RUR skall därigenom bidra med att skapa stabilare planeringsförutsättningar för kommuner.

Årjäng införde RUR under 2013 och har vid ingången av 2018 avsatt 69 mnkr i resultatutjämningsreserven.

De budgeterade resultaten för tre-års perioden beräknas inte möjliggöra ytterligare avsättningar.

2.1.3 Investeringsvolym

Budget	2019	2020	2021
Investeringsvolym (mnkr)	106,9	103,6	16,7
Investeringsvolym/skatteintäkter (%)	18,0	17,1	2,7

Årjängs kommuns investeringsvolym beräknas under 2019 uppgå till 106,9 mnkr.

Totalt under perioden mellan 2019 till 2021 beräknas kommunen investera för 227 mnkr. Volymen är tyngre under periodens två första år då skolinvesteringen förväntas genomföras.

Av de totala investeringarna beräknas 80 % under perioden göras inom förskolor och skolor. 10 % avser investeringar i VA-verksamhet.

Självfinansieringsgraden av investeringar mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat före avskrivningskostnader.

Budget	2019	2020	2021
Årets resultat före avskrivningskostnad (mnkr)	43,9	46,4	51,1
Investeringsvolym (mnkr)	106,9	103,6	16,7
Självfinansieringsgrad (%)	41	45	306

100 % innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

Budgeterad investeringsvolym innebär att kommunen kommer att låna för att klara av att finansiera investeringarna för 2019 och 2020. För 2021 kan kommunen amortera ned kommunens låneskuld. Totalt kommer låneskulden för perioden att öka med 85 mnkr och kommer därmed att minska kommunens soliditet.

Budget	2018	2019	2020	2021
Soliditet(%)	57	53	50	52

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital.

Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning.

Detta innebär då att kommunen blir mindre skuldsatt och ökar sitt finansiella handlingsutrymme inför framtiden.

Soliditeten beräknas till 53 % under 2019.

Under 2020 beräknas den minska till 50 % och under 2021 öka igen till 52 %

2.1.4 Befolkningsutveckling

Årjäng hade vid årsskiftet 2017 en befolkning på 9 948 vilket är en minskning med 10 personer från förra årsskiftet.

I nedanstående tabell finns befolkningsförändringens delar under 2017:

Befolkningsförändring under 2016	Antal personer
Födelsenetto (skillnad antal födda och avlidna)	- 41
Flyttnetto (skillnad mellan in- och utflyttning)	+31
Total förändring	-10

Invånarantalet är 9 947 i slutet av maj 2018

Kommunens budgeterade statsbidrag baseras på 9 900 invånare för åren 2019 och 2020 och en ökning till 9 950 invånare för 2021.

2.1.5 Finansiering

2018 är Årjängs skattesats på 22,45 %. Kommunens skattesats har sedan 2013 varit oförändrad. Kommunen har beslutat om en skatteväxling på -0,48 vilket ger den nya skattesatsen 21,97%

Den genomsnittliga skattesatsen i länet beräknas under 2019 att uppgå till 21,76 %. Årjäng har med sina 21,97 % den näst högsta skattesatsen i länet.

Totalt beräknas skatteintäkterna till 374 mkr för 2019. För resterande år förväntas en skatteutveckling med 3,1 % respektive 3,7 %. Vilket är lägre än genomsnittlig skatteutveckling sett över en tioårs-period.

Intäkterna från generella statsbidrag är beräknade på en befolkning på 9 900 per 2018-11-01 för 2019 och 2020. År 2021 beräknas statsbidragen på en befolkning på 9 950.

Intäkterna från generella statsbidrag beräknas 2019 till 220 mnkr. Intäkterna beräknas därefter under perioden att kvarstå på i stort sett samma nivå.

2.2 God ekonomisk hushållning

Då god ekonomisk hushållning är en allmänt hållen bestämmelse i kommunallagen fordras att varje kommun definierar den närmare innebörden av begreppet.

Det ska ske genom att riktlinjer för god ekonomisk hushållning antas av kommunfullmäktige.

Vidare ska kommunen också ta fram finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning.

Kommunen ska också besluta om man vill använda sig av en resultatutjämningsreserv.

Arjängs kommun har fattat beslut om "Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och tillämpning av resultatutjämningsreserv" under 2013.

Arjängs kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning tar sin utgångspunkt i att varje generation ska bekosta den kommunala servicen som konsumeras och därigenom lämna över en kommun med ett oförändrat finansiellt handlingsutrymme till kommande generationer.

För att kunna leva upp till detta har kommunen i riktlinjerna beslutat om fyra finansiella mål:

1. Resultatet i förhållande till skatteintäkter samt generella statsbidrag skall uppgå till lägst 2 procent.

Kommunfullmäktige har valt att sätta målet till lägst 2 % av skatteintäkterna för att förhindra en ökad skuldsättning som leder till minskat finansiellt handlingsutrymme.

Detta resultat ger utrymme för att kunna skattefinansiera en normal investeringsvolym i kommunen.

Kommunens resultat i förhållande till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning har under 2019 budgeterats till 1,2 %.

Under 2020 är resultatet 1,3 % och under 2021 är resultatet 0,5 %.

Det innebär att det budgeterade resultatet inte uppfyller kommunens resultatmål för god ekonomisk hushållning.

År 2021 är resultatnivån lägst beroende på nedskrivningsbehov av fastigheter.

2. Kommunens investeringar skall vara självfinansierade.

Självfinansieringsgraden av investeringar mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat före avskrivningskostnaden.

100 % innebär att kommunen kan självfinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunens inte behöver låna till investeringar och att kommunens långsiktiga handlingsutrymme stärks.

Kommunens självfinansieringsgrad av investeringar har under 2019 och 2020 budgeterats till 41 % respektive 45 %. Under 2021 beräknas den stiga till 306 %.

Det betyder att kommunen ökar låneskulden under perioden två första år. För 2021 börjar kommunen amortering av låneskulden.

3. Kommunens soliditet exklusive ansvarsförbindelse avseende pensioner skall långsiktigt lägst vara 50 %

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med eget kapital.

Kommunens soliditet beräknas nå en nivå under 2019 på 53 %.

Under 2020 beräknas den minska till 50 % för att under 2021 öka till 52 %.

Det innebär att den budgeterade soliditeten under hela planperioden uppfyller kommunens mål för god ekonomisk hushållning.

4. Nettokostnaderna skall inte öka snabbare än skatteintäkterna och generella statsbidrag

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan utvecklingen av löpande nettokostnader och skatter/statsbidrag.

En långsiktig balans i ekonomin kräver att nettokostnadsutvecklingen inte ökar snabbare än utvecklingen av skatter och statsbidrag.

Kommunens budgeterade kostnadsutveckling samt utveckling av skatter och statsbidrag innebär att kostnadsutvecklingen är högre än skatteutvecklingen under 2019 och under 2021.

För 2020 är kostnadsutvecklingen lägre än skatteutvecklingen.

Det innebär att den budgeterade kostnadsutvecklingen i jämförelse med skatteutvecklingen inte uppfyller kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning under den sammanlagda planperioden.

2.3 Målstyrning

Kommunfullmäktige har antagit fyra övergripande mål samt 5 perspektiv för kommunen.

INVÅNARE	EKONOMI	VERKSAMHET	MEDARBETARE	TILLVÄXT
		Ett utvecklande ledarskap och nöjda medarbetare	Ett utvecklande ledarskap och nöjda medarbetare	Ett utvecklande ledarskap och nöjda medarbetare
	Hållbar tillväxt			Hållbar tillväxt
Positivt näringslivsklimat	Positivt näringslivsklimat			Positivt näringslivsklimat
Hög livskvalitet		Hög livskvalitet		Hög livskvalitet

Nämnderna har fått i uppdrag att ta fram egna nämndmål med utgångspunkt från de övergripande målen

KOMMUNSTYRELSEN 2019

Perspektiv	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Indikator
Invånare	Hög livskvalitet	Tryggt och säkert samhälle	Betyg 6 eller högre i medborgarenkäten på frågan "Vad tror eller tycker du om dricksvattnet i din kommun?"
Invånare	Hög livskvalitet	Tryggt och säkert samhälle	Betyg 6 eller högre i medborgarenkäten på frågan "Vad tror eller tycker du om din kommuns vattenförsörjning?"
Invånare	Hög livskvalitet	Tryggt och säkert samhälle	Individuell handlingsplan utarbetas för samtliga på arbetsmarknadsenheten inom 4 månader från inskrivningstillfället.
Medarbetare	Ett utvecklande ledarskap och nöjda medarbetare	Attraktiv arbetsgivare	Minska sjukfrånvaron i kommunen till högst 4,8 %
Medarbetare	Ett utvecklande ledarskap och nöjda medarbetare	Attraktiv arbetsgivare	Minska oövertiden för anställda totalt inom kommunen med 5 %
Tillväxt	Positivt näringslivsklimat	Bra dialog med invånare och företag	Förbättra betyget med minst +0,1 i "Företagsklimatet" i jämfört med föregående år.
Invånare	Positivt näringslivsklimat	Bra dialog med invånare och företag	Betyg 6 eller högre för tillgänglighet och bemötande i

Perspektiv	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Indikator
			medborgarenkäten på frågorna: " Hur lätt är det att komma i kontakt med personal i din kommun?" och " Hur blir du bemött när du har kontakt med personal i din kommun?".
Tillväxt	Hållbar tillväxt	Minska energiförbrukningen	10 % av den nya transportmedelsparken ska vara möjliga att köra på icke fossilt bränsle.
Tillväxt	Hållbar tillväxt	Minska energiförbrukningen	Öka andelen energisnål gatubelysning i Årjängs tätort.

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN 2019

Perspektiv	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Indikator
Invånare	Hög livskvalitet	Barn och elever ska ges insikter om och möjligheter till en fysiskt aktiv och hälsosam livsstil	Mäts i "ELSA"; *Har provat alkohol/rökning/narkotika ska minska med 3 % årligen. *Andel elever med normalvikt ska öka med 3 % årligen. * Andelen elever som idrottar på fritiden, har fritidsintresse och är utomhus efter skolan ska öka med 2 % årligen.
Invånare	Hög livskvalitet	Återkommande och långvarig skolfrånvaro ska motverkas i tidigt skede.	Andelen anmälningar till socialtjänsten som berör hög frånvaro ska minska med 3 %.
Invånare	Hög livskvalitet	Öka läslusten hos våra kommuninvånare	Öka antalet utlån på biblioteken.
Invånare	Hög livskvalitet	En fritidsgård för alla	Utjämning av könsfördelningen från dagens 60-40 % till 55-45 %. Idag övervikt av pojkar.
Medarbetare	Ett utvecklande ledarskap och nöjda medarbetare	Friska medarbetare	Minska sjuktalet från 3,17 % till 3,00 %

BYGG OCH MILJÖNÄMNDEN 2019

Perspektiv	Kommunfullmäktig e mål	Nämndens mål	Indikator
Invånare	Positivt näringslivsklimat	Effektiv ärendehantering	Handläggningen av ärendet ska vara av god kvalitet: 50 % av eventuell inkomna synpunkter på verksamhetens ärendehantering ska registreras och djupanalyseras genom intervjuer.
Tillväxt	Hållbar tillväxt	Långsiktigt god närmiljö ex inom områden natur/luft/vatten och kulturmiljöer samt nybyggnation.	Minst 75 % av planerad tillsyn och kontroll enligt verksamhetsplanen ska vara genomförd
Verksamhet	Ett utvecklande ledarskap och nöjda medarbetare	God livsmedelshantering ska säkerställas inom den kommunala verksamheten	Medarbetare inom livsmedelshantering i kommunen ska ha relevanta och uppdaterade kunskaper. Minst 70% av den personal som arbetar med livsmedelshantering inom kommunen ska ha genomgått utbildning angående specialkost i bygg- och miljönämndens regi.

BARN OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN 2019

Perspektiv	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Indikator
Invånare, verksamhet	Hög livskvalitet	En skola som tillvaratar varje elevs potential.	Minska andelen elever med avsaknad av betyg i år 6 och i år 9 samt gymnasieskolan. Öka andelen elever i år 3 som klarar kraven i de nationella proven.
Invånare, verksamhet	Hög livskvalitet	En skola där varje barn/elev trivs och utvecklas	Utvalda mått i ELSA; Förbättra resultatet från 2018 på måtten: *Trygg inför en skoldag. *Trivs i skolan. *Delaktiga i skolan.

Perspektiv	Kommunfullmäktiges mål	Nämndens mål	Indikator
			*Samtal med 5-åringar i förskolan om trygghet och trivsel. *Föräldraenkät i år 8 om tillit till skolan och skolans arbete
Medarbetare, verksamhet	Ett utvecklande ledarskap och nöjda medarbetare	En skola med utvecklande ledarskap och nöjda medarbetare	Minst 80 % svarsfrekvens och förbättrat resultat i medarbetarenkät i jämförelse med 2017.
Invånare	Hög livskvalitet	Barn och elever ska ges insikter om och möjligheter till en fysiskt aktiv och hälsosam livsstil.	Utvalda mått i ELSA: *Har provat alkohol/rökning/narkotika ska minska med 3 % årligen. *Andelen elever med normalvikt ska öka med 3 % årligen. * Andelen elever som idrottar på fritiden, har fritidsintresse och är utomhus efter skolan ska öka med 2 % årligen
Invånare	Hög livskvalitet	Återkommande och långvarig skolfrånvaro ska motverkas i tidigt skede.	Andelen anmälningar till socialtjänsten som berör hög frånvaro ska minska med 3 %.

STÖD OCH OMSORGSNÄMNDEN 2019

Perspektiv	Kommunfullmäktige mål	Nämndens mål	Indikator
Invånare	Hög livskvalitet	Rätt beslut om insats levereras utifrån den enskildes behov.	Öka den interna samordningen i enskilda ärenden. Alla beviljade insatser ska ha en genomförandeplan. 0 kr i avgift till Landstinget för medicinskt färdigbehandlade.
Invånare	Hög livskvalitet	Verksamheterna ska i ett kvalitetssäkerhetstänk kontinuerligt använda sig av olika mätningar såsom KKIK och öppna jämförelser i ett förbättringssyfte	Minst 70 % av personer i livets slutskede har erhållit brytpunktssamtal och validerad smärtskatning. Fallskador för personer 80 år och äldre ska minska med 10 %. 90 % av de som får en

Perspektiv	Kommunfullmäktige mål	Nämndens mål	Indikator
			<p>demensdiagnos har genomgått en fullständig basal demensutredning.</p> <p>Andelen personer över 75 år med olämpliga läkemedel ska minska till 5 %.</p> <p>Andelen oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar ska minska till 16 %.</p> <p>Andelen undvikbara slutenvårdstillfällen ska minska till 213 st/100000 invånare.</p> <p>Antalet olika personer som besöker äldre inom hemtjänsten ska inte överstiga 15 under en fjortondagarsperiod.</p>
Invånare	Hög livskvalitet	Barn och elever ska ges insikter om och möjligheter till en fysiskt aktiv och hälsosam livsstil	<p>Utvalda mått i ELSA: *Har provat alkohol/rökning/narkotika ska minska med 3 % årligen.</p> <p>*Andelen elever med normalvikt ska öka med 3 % årligen.</p> <p>* Andelen elever som idrottar på fritiden, har fritidsintresse och är utomhus efter skolan ska öka med 2 % årligen</p>
Invånare	Hög livskvalitet	Återkommande och långvarig skolfrånvaro ska motverkas i ett tidigt skede.	Andelen anmälningar till socialtjänsten som berör hög frånvaro ska minska med 3 %.
Ekonomi	Hållbar tillväxt	Verksamheten skall vara kostnadseffektiv.	Alla enheter ska bedriva verksamhet inom tilldelad budgetram.
Medarbetare	Ett utvecklande ledarskap och nöjda medarbetare	Verksamheten ska genomsyras av ett utvecklande ledarskap och ha ledare för en lärande organisation.	Alla chefer ska arbeta aktivt för sjukfrånvaro under 5,96 % Alla chefer och medarbetare ska ha en kompetensutvecklingsplan.

3 Driftplan 2019-2021

DRIFTSPLAN (tkr)	2018	2019	2020	2021
Bygg- och miljönämnden	4 912	5 088	5 022	4 980
Kommunstyrelsen	116 858	108 228	106 587	105 388
Kultur- och fritidsnämnden	20 663	16 819	16 605	16 472
Barn- och utbildningsnämnden	232 625	239 087	235 888	233 417
Stöd- och omsorgsnämnden	192 990	201 880	198 994	195 612
Justering finans drift	15 300	17 200	17 200	24 400
Centralt utrymme, löner	1 000	1 064	0	0
Centralt utrymme, skolinvestering	1 000	0	0	0
Ökning ram pga prisindex m.m	0	0	16 396	33 408
Summa	585 348	589 366	596 692	613 677
avgår internredovisning	-45 654	-43 974	-43 974	-43 974
Avskrivningar	35 500	37 000	38 300	42 100
Verksamhetens nettokostnader	575 194	582 392	591 018	611 803

Driftsplan för 2019 innebär en revidering av Kommunstyrelsens ram på grund av borttagande av kostnad för Värmlands trafik som istället hanteras via skatteväxling from 2019 samt justering av medel från odefinierat utrymme.

För Kultur och fritidsnämnden revideras ramen 2019 i jämförelse med 2018 på grund av borttagande av driftsbidrag för konstgräs.

Barn och utbildningsnämndens ram revideras för öppnande av ytterligare förskola.

Stöd och omsorgsnämndens ram revideras för att hyra lokal samt personal inom hemtjänsten som tidigare år finansierats med riktat statsbidrag.

I samtliga nämnder inkluderas sparbetning på 1,4 % per år.

Kostnadsutvecklingen för 2020 samt 2021 är placerad centralt och innebär en kostnadsutveckling på ca 2,7 % per år.

I posten för finans drift återfinns förutom pensionskostnader även utrangeringskostnader som enligt plan infaller 2019 och 2021 för rivna fastigheter.

4 Resultatplan 2019-2021

RESULTATPLAN (tkr)	2018	2019	2020	2021
Verksamhetens nettokostnad exkl	-539 694	-545 392	-552 718	-569 703
avskrivningar				
Avskrivningar	-35 500	-37 000	-38 300	-42 100
Verksamhetens nettokostnader	-575 194	-582 392	-591 018	-611 803
Skatter	370 833	373 824	385 412	399 673
Statsbidrag	219 803	219 920	219 782	220 814
Finansiella intäkter	2 546	2 546	2 546	2 546
Finansiella kostnader	-5 000	-7 000	-8 600	-7 900
Resultat efter skatt o räntor	12 988	6 898	8 122	3 330
Förändring av eget kapital	12 988	6 898	8 122	3 330
Resultat/Summa skatter och bidrag	2,2 %	1,2 %	1,3 %	0,5 %

Skatter/statsbidrag är baserat på SKLs skatteprognos från april inklusive effekten av skatteväxling med 48 öre mellan kommun och landsting. Befolkningen är beräknad till 9 900 år 2019-2020 och till 9 950 år 2021.

5 Kassaflödesanalys 2019-2021

En kassaflödesanalys visar finansiella flöden, det vill säga kommunens inbetalningar och utbetalningar under en viss period.

En kassaflödesanalys är alltså en sammanställning av kassaflödet som används för att skapa en överblick över de likvida medel som strömmar in och ut ur verksamheten.

Under planperioden beräknas kommunens låneskuld att öka med 77 mnkr.

	2018	2019	2020	2021
Årets resultat	12 988	6 898	8 122	3 330
Justering ej likvidpåverkande poster	37 300	39 169	40 010	51 674
Kassaflöde från den löpande verksamheten	50 288	46 067	48 132	55 004
Investeringsverksamheten				
Förvärv anläggningstillgångar	- 35 735	-106 870	-103 590	-16 680
Kassaflöde från investeringsverksamheten	- 35 735	- 106 870	-103 590	-16 680
Finansieringsverksamheten				
Förändring långfristiga skulder	-11 000	63 000	58 000	-36 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-11 000	54 000	58 000	-36 000
Årets kassaflöde	3 553	2 197	2 542	2 324
Lånestock	191 000	254 000	312 000	276 000

Vid utgången av 2017 var kommunens lånestock 164 mnkr. Ombudgeteringar av investeringar från 2017 till 2018 har skett med 38 mkr. Utifrån 2018 års investeringar, som korrigerats med skolinvesteringen som sker något senare än beräknat, finns

utrymme till amortering med 11 mkr.

Under 2019 och 2020 ökar kommun lånebehovet i och med att skolinvesteringarna är stora dessa år.

Under periodens sista år budgeteras en amortering med 36 mkr och som förutsätter en betydligt lägre investeringstakt detta år. Vid utgången av 2021 förväntas kommunens lån vara 276 mkr.

6 Investeringsbudget 2019-2021

FLERÅRSPLAN INVESTERINGAR			
KOMMUNSTYRELSEN			
Projekt Arbetsområden och lokaler	2019	2020	2021
Ombyggnad industrilokaler	500	500	500
Projekt Gator och vägar	2019	2020	2021
Byte av transportbilar förrådet	250	250	250
Busstation Töcksfors	400	0	0
Busstation Årjäng	400	0	0
Ombyggnation busstation Å+T	0	2 000	2 000
Beläggningsarbeten	2 800	2 800	2 800
GC Källhultsvägen	250	0	0
Projekt Parkverksamhet	2019	2020	2021
Park- och lekutrustning	200	100	100
Projekt Vattenförs. o avloppshantering	2019	2020	2021
Nya vatten- och avloppsanslutningar	400	400	400
Ombyggnad Holmedals vattenverk	10 000	0	0
Ombyggnad Holmedals avlopps anl.	0	3 000	0
Sanering ledningsnät	500	3 000	3 000
Överföringsledning Sandaholm-Tenvik	200	0	0
VA-Huken	2 720	0	0
Projekt Förskola	2019	2020	2021
Lekutrustning förskola	200	100	100
Prästkragen, ventilationsaggregat o fläktrum	1 200	0	0
Nybyggnation förskola 2-avd Årjäng	21 500	0	0
Projekt Grundskolor	2019	2020	2021
Lekutrustning skolor	200	100	100

FLERÅRSPLAN INVESTERINGAR			
Töcksfors skola			
Skolrenovering	17 400	0	0
Nordmarkens skola			
Nybyggnation LM	32 050	81 000	0
Svensbyns skola			
Ny ugn till kök	140	0	0
Idrottshall, byte ventilationsaggregat	600	0	0
Byte yttertak	0	800	0
Takbyte södra delen	800	0	0
Installation bergvärme	0	1 800	0
Projekt Äldreboende	2019	2020	2021
Kvarnåsen kök, golvbeläggning	200	0	0
Kvarnåsen ventilation	0	290	0
Projekt Kommunala fastigheter	2019	2020	2021
Larm o övervakningsutrustning	100	100	100
Kyrkerud hus 2a, byte yttertak	1 250	0	0
Kyrkerud, byte diskmaskin	200	0	0
Kyrkerud, ny ugn storkök	140	0	0
Projekt Räddningstjänsten	2019	2020	2021
Släckbil	4 000	0	0
Båt Årjäng	0	350	0
Rökskydd	0	100	150
Hydrualverktyg	0	0	500
Befälsbil	900	0	0
Skyddskläder	0	0	200
Projekt IT	2019	2020	2021
Digital signering och e-arkiv	400	0	0
Uppgradering av den tekniska servicemiljön	800	800	800
Info-point skärmar	250	0	0
Utbyggnad trådlöst nätverk, Wlan	500	500	500

FLERÅRSPLAN INVESTERINGAR			
Säkerhetslösningar för datanät	200	200	200
Nätverk/backbone förbättringar	600	600	600
PA-system	0	0	200
Inloggningssystem Medborgar	0	80	0
Ärendehanteringssystem	0	100	0
TOTALT KOMMUNSTYRELSEN	102 250	98 970	12 500
STÖD- OCH OMSORGSNÄMNDEN	2019	2020	2021
IT-program/ProCapita	175	175	175
Tillsyn via kamera	50	50	50
Digitalsignering personlig assistans	125	125	125
TOTALT STÖD OCH OMSORGSNÄMNDEN	350	350	350
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	2019	2020	2021
Inventarier fritidsanläggningar	160	160	160
Offentlig utsmyckning	0	200	0
Konstinköp/inventarier	60	60	70
Upprustning Folkets Park/Marknadsplats	0	0	50
Bryggor badplatser	100	0	100
Tillgänglighetsanpassning badplatser	150	0	0
Staket Tingevi	100	0	0
Staket Hagavallen	100	0	0
Sarg isbana Tingevi IP, Årjäng	400	0	0
Belysning elljusspår Tingevi	0	1 100	0
Belysning isbana Tingevi	0	150	0
Belysning konstgräsplan	0	0	500
Gräsklippare Hagavallen	0	0	300
Inpasseringssystem Årjängs bad och friskvårdscenter	200	0	0
Fritidsgården buss	0	0	450

FLERÅRSPLAN INVESTERINGAR			
TOTALT KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	1 270	1 670	1 630
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	2019	2020	2021
Smartboards	50	50	50
Elevdatorer, klassuppsättning	50	50	50
Inventarier Nordmarkens LM	0	840	600
Interaktiva tavlor Nordmarkens LM	0	50	100
Data Nordmarkens LM	0	0	100
Möbler Sporthallen Årjäng	150	0	0
Återinvestering läsplattor ÅK 7	510	520	530
Inventarier Töcksfors LoM och FH	940	260	0
Interaktiva tavlor Töcksfors	30	30	0
Data Töcksfors	50	50	0
Symaskiner Töcksfors	50	0	0
Utrustning träslöjd Töcksfors LM	50	0	0
Inventarier ny förskoleavd Årj	400	0	0
Utemiljö ny förskoleavd Årj	200	0	0
Köksutrustn ny förskoleavd Årj	200	0	0
Inventarier ny förskoleavd Töcksfors	0	200	0
Utemiljö ny förskoleavd Töcksfors	0	100	0
Köksutrustn ny förskoleavd Töcksfors	0	100	0
Skurmaskin	60	90	60
Program städplanering	0	0	60
Återinvestering Ipad	60	60	70
ÅGY möbler	100	100	100
ÅGY inventarier Industri	0	0	370
ÅGY elevdator	100	100	110
TOTALT BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	3 000	2 600	2 200

FLERÅRSPLAN INVESTERINGAR			
TOTALT FÖR ÅRJÄNGS KOMMUN	106 870	103 590	16 680

Ekonomi
Linda Sydengen
linda.sydengen@arjang.se

Datum
2018-10-10

Dnr KS 2018/4.01

Kommunstyrelsen

Budget 2019-2021

Sammanfattning

Vid valår skall nytt kommunfullmäktige besluta om budget.

Underlag till beslutet är den budget som kommunfullmäktige tagit beslut om 180618 kompletterad med kommunfullmäktiges beslut avseende investeringsbudget från juni fram till och med september. Beslut om tilläggsanslag för VA-Huken minskar kommunens budgeterade resultat med -0,2 mnkr varje år under budgetperioden.

Utifrån beslut om skatteväxling med 48 öre revideras skattesatsen från 22:45 till 21:97.

I Kultur och fritidsnämndens förslag till nämndmål finns det med ett mål om friska medarbetare med målindikatorn att minska sjuktalet från 3,17 % till 3,00 %. Målet var inte med i kommunfullmäktiges underlag för beslut 180618. Målet finns nu med i Budget 2019-2021 daterad 181010.

Utifrån den tidsplan som kommunfullmäktige tagit beslut om avseende budget har samtliga nämnder beslutat om detaljbudget avseende driftsbudget.

Beskrivning av ärendets gång

Kommunfullmäktige beslutade den 18 juni om driftplan och resultatplan för 2019-2021, investeringsbudget 2019-2021, nämndmål med målindikatorer, finansiella mål, lånestock samt skattesats.

Vid valår skall nytt kommunfullmäktige besluta om budget.

Utifrån att beslut om skatteväxling skett behövs beslut om ändrad skattesats för Årjängs kommun. Ny skattesats är 21:97 vilket är mellanskillnaden av beslutad skattesats på 22:45 och beslutad skatteväxling med - 0:48.

Kommunfullmäktige har vid tre tillfällen beslutat om omdisponering av investeringsmedel från VA-anslutning Huken till andra investeringsprojekt. Det har i samtliga ärenden beslutats om att medel återförs till VA-anslutning

Årjängs kommun

Postadress
Ekonomiavdelningen
Box 906
672 29 Årjäng

Besöksadress
Storgatan 66

Telefon
0573-141 00 vx
Fax
0573-127 40

E-post
kommun@arjang.se
Webbplats
www.arjang.se

Organisationsnr
212000-1835
Bankgiro
117-3244

Huken 2019. Totala beloppet är på 2720 tkr och som det i underlaget reviderats för. Det innebär i sin tur att låneram för 2019 ökar med 3 mkr, från 251 mnkr till 254 mnkr. Följdeffekt är att låneramen för 2020 revideras upp till 312 mnkr och för 2021 är låneramen 276 mnkr. Resultatnivån minskar med 200 tkr för varje år.

Det har även tagits beslut om minskning av investeringsbudget för skola och förskola med totalt 7,0 mnkr i samband med att investeringsbudget för 2018 ökade. Det påverkar inte resultatnivå då kostnader är uträknade utifrån en total skolinvestering på 168 mnkr vilket beslutet ändå fastställer.

Kommunfullmäktige har vid sammanträdet i juni även beslutat om nämndmål och målindikatorer.

I Kultur och fritidsnämndens förslag till nämndmål finns det med ett mål om friska medarbetare med målindikatorn att minska sjuktalet från 3,17 % till 3,00 %. Målet fanns inte med i kommunfullmäktiges underlag för beslut i juni.

Budget 2019-2021 daterad 181010 är reviderad med ovanstående förändringar inklusive utökat mål för Kultur och fritidsnämnden.

Beslutsunderlag

Budget 2019-2021 enligt KF 180618.

Budget 2019-2021 dat.181010.

Beslut om framtida organisering och finansiering av kollektivtrafiken i Värmland och genomförande av skatteväxling 180326.

Beslut 2018/232.30 Asfaltering av infart till Smolmarks skola.

Beslut 2018/4.01 Omdisponering av medel för asfaltering 2018.

Beslut 2018/5.01 Inventering av kommunala lekplatser.

Beslut 2018/5.01 Igångsättningsbeslut för renovering låg- och mellanstadieskolorna i Årjäng och Töcksfors.

Förvaltningens förslag till beslut

Skattesats för 2019 fastställs till 21:97

Nämndmål med målindikatorer för Kultur och fritidsnämnden kompletteras med: Friska medarbetare (mål) Minska sjuktalet från 3,17 % till 3,00 % (målindikator).

Reviderad budget utifrån de av kommunfullmäktige fattade besluten avseende investeringsbudget godkänns.

Linda Sydengen
Ekonomichef

Birgitta Evensson
Kommunchef